مسئول ارشد پلیس فتا در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

مراقب کلاهبرداری مثلثی باشید

پانیذ رحیمی
خبرنگار

با توسعه اینترنت و فناوری‌های پیرامون آن، جرائم اقتصادی شکل جدیدی به خود گرفته است. این جرائم از کلاهبرداری پیامکی شروع می‌شود تا کلاهبرداری مثلثی که یکی از تازه‌ترین جرائم سایبری اقتصادی در کشور است. اگر در گذشته‌های دور افراد شرور و کلاهبردار، تیپ و قیافه خاصی داشتند و شرارت از سر و روی آن‌ها می‌بارید، امروز مجرمان اینترنتی ممکن است از افراد تحصیل‌کرده و دارای هوش سیاهی باشند که در نگاه اول بسیار انسان‌های محترمی به نظر می‌رسند. اگر تا همین چند دهه قبل کیف‌قاپی، بالارفتن از در و دیوار خانه و سرقت از بانک، سرقت خودرو و موتورسیکلت و دوچرخه و... در ردیف جرائم عمده قرار می‌گرفتند، امروز فیشینگ، کلاهبرداری در حوزه ارزهای دیجیتال، طرح‌های پانزی و هک، از اشکال جدیدی از سرقت‌اند که به دلیل سهل‌انگاری افراد، ناآگاهی و دانش پایین و حتی حرص و طمع افراد، بعضا چند هزار نفر را گرفتار می‌کنند. برخی از آمارهای غیررسمی نشان می‌دهد ۷۰ درصد از جرائم مربوط به سرقت، جرائم سایبری‌اند. «فرهیختگان» درخصوص جرائم سایبری و نحوه پیشگیری از این جرائم، گفت‌وگویی با سرگرد جواد مختاررضایی، معاون فرهنگی و اجتماعی پلیس فتا انجام داده که طی آن به بررسی اشکال عجیب و غریب جرائم رایانه‌ای و اینترنتی و... پرداخته است.

لطفاً طمع نکنید

سرگرد جواد مختاررضایی در رابطه با جرائم اقتصادی مورد بررسی فتا اظهار داشت: «با توجه به اینکه اکثریت جرائم ما، کلاهبرداری اینترنتی است، پلیس فتا به این موضوع با اولویت بالاتری می‌پردازد. به ترتیب خطر از سمت پرریسک به کم‌ریسک صحبت کنیم اولین مورد در کلاهبرداری اینترنتی مربوط به سایت‌های آگهی‌محور است. متأسفانه برخی افراد با دیدن آگهی‌های جذاب بدون اینکه کالایی را دریافت کرده باشند، صرف اینکه یک فرد عکس گواهینامه یا کارت ملی خود را برای مشتری فرستاده است، مبلغ را کامل پرداخت می‌کنند. باید توجه داشت که این تصاویر و مدارک جعلی‌اند. برای مثال شهروندانی هستند که وقتی می‌بینند یک فرد کالایی مثل دوچرخه یا ایکس باکس را که نه خیلی گران و نه خیلی ارزان است، فردی یک میلیون تومان زیر قیمت آگهی کرده، اعتماد کرده و مبلغ را واریز می‌کنند اما هیچ کالایی به دست متقاضی نمی‌رسد. متأسفانه این طمع زمینه بسیاری از جرائم رایانه‌ای را فراهم می‌کند. این طمع برای مجرمان اینترنتی و رایانه‌ای همانند یک فرصت طلایی است که شهروندان را گرفتار کنند.»

پرداخت بیعانه دومین ریسک خطرناک در خرید اینترنتی

به گفته معاون فرهنگی و اجتماعی پلیس فتا، مورد دوم از پرخطرترین روش‌ها، پرداخت بیعانه در خرید اینترنتی از سایت‌های آگهی‌محور است که می‌تواند منجر به کلاهبرداری شود. به طور مثال یکی از این روش‌ها در حوزه خودرو رخ می‌دهد. به این ترتیب همچون مورد اول فرد قیمت خودرو را ارزان‌تر آگهی می‌کند، وقتی متقاضی درخواست می‌کند خودرو را ببیند فرد خاطی می‌گوید اگر تا آن موقع فروش نرفت خودرو را به شما می‌فروشم. بعضاً خود شخص متقاضی درخواست می‌کند بیعانه واریز کند. در بسیاری از موارد فرد پس از دریافت مبلغ، دیگر پاسخگو و در دسترس نخواهد بود و یا پس از خریدن زمان به بهانه‌های مختلف، کالایی را به این فرد تحویل نخواهد داد.

کلاهبرداری مثلثی چیست؟

مختاررضایی درباره کلاهبرداری مثلثی به‌عنوان یکی از روش‌های رایج بیان کرد: «در کلاهبرداری مثلثی یک فروشنده واقعی کالا را آگهی می‌کند و یک خریدار واقعی نیز قصد خرید دارد که هر دو سالم‌اند. فرد کلاهبردار آگهی فروشنده واقعی را عیناً کپی کرده و مجدد در پلتفرم‌های ثبت آگهی، آگهی می‌کند. خریدار واقعی با آگهی اشتباهی تماس می‌گیرد. مجرم حتی شماره کارت واقعی فروشنده را برای خریدار ارسال می‌کند. مبلغ هم واقعاً به حساب فروشنده واریز می‌شود. اما رسید را مجرم می‌گیرد و به فروشنده تحویل می‌دهد. فروشنده اما کالا را به جای خریدار واقعی به مجرم تحویل می‌دهد. بعد از چند روز خریدار از طریق پلیس فتا ثبت شکایت می‌کند و مشخص می‌شود کلاهبرداری مثلثی رخ داده است.»

رودربایستی با مجرم!

معاون فرهنگی و اجتماعی پلیس فتا درباره سوءاستفاده مجرمان از رودربایستی افراد عنوان کرد: «تا زمانی که کالا را ندیدید به هیچ وجه مبلغ پرداخت نکنید. به افراد فروشنده توصیه می‌کنم حتماً احراز هویت کنند. مخصوصا در کالاهایی که ارزش بالایی دارد، فروشنده احراز هویت کند. در جرائم موردی که مجرمان از آن سوء استفاده می‌کنند، رودربایستی است. برای مثال مجرم به نام خرید موبایل به در خانه فروشنده می‌رود و درخواست می‌کند موبایل آگهی شده را ببیند، سپس درخواست کارتن می‌کند اما به دلیل رودربایستی با مجرم، موبایل را به او می‌سپارد و وقتی بازمی‌گردد می‌بیند مجرم فرار کرده است. افراد حتی در فروش هم رودربایستی نکنند. حتی اگر فرد به شما رسید نشان داد، حتماً حساب بانکی خود را چک کنید؛ چراکه رسیدهای جعلی نیز زیاد است.»

رضایت کدام مشتری؟

این مقام مسئول درباره دریافت رضایت مشتری پیش از ارسال کالا توضیح داد: «متأسفانه یکی از مواردی که در شبکه‌های اجتماعی و به ویژه پیام‌رسان‌های خارجی بسیار زیاد است، مربوط به ویدئوهای رضایت مشتری است. فرد متقاضی در آخرین مرحله مبلغ کالا یا خدمات را واریز می‌کند، مجرم می‌گوید یک ویدئو رضایت مشتری بگیرید تا محصول را به دست شما برسانیم. در نهایت نه تنها کالا را به فرد تحویل نمی‌دهند، بلکه ویدئو رضایت مشتری فرد را نیز منتشر می‌کنند.»

توری که برای صید دانشجویان و افراد خانه‌دار پهن است

مختاررضایی درباره وقوع جرم از طریق کاریابی و استخدام در فضای مجازی به‌خصوص شبکه‌های اجتماعی اظهار داشت: «مورد بعدی به کاریابی‌ها باز می‌گردد. متأسفانه این روش در سایت‌های آگهی محور، شبکه‌های اجتماعی، پیام‌رسان‌ها و... به یکی از بسترهای وقوع جرم تبدیل شده است. بعضاً افراد به بهانه‌های مختلفی مثل کار در منزل، حتی استخدام حسابدار به ویژه از دانش‌آموزان و دانشجویان کلاهبرداری می‌کنند. برای مثال می‌گویند یک حساب در صرافی باز کنید، ما یک مبلغی به حساب شما واریز می‌کنیم، شما تتر خریداری کنید و بازگردانید تا ما سود آن را به شما پرداخت کنیم. فرد مدتی این کار را انجام می‌دهد و سپس پلیس فتا به سراغ او می‌رود و مشخص می‌شود پول دزدی یا مشکل‌دار بوده است. حتی اگر فرد نسبت به موضوع آگاه نباشد، باید مبلغ زیان دیدگان را پرداخت کند.»

ترفندی عجیب برای کار در منزل

معاون فرهنگی و اجتماعی پلیس فتا درباره شیوه رایج دیگر کلاهبرداری از افراد متقاضی کار در منزل گفت: «مثال دیگر کلاهبرداری به بهانه کار در منزل این است که مجرم به فرد می‌گوید به طور مثال ۵۰ میلیون برای خرید دستگاه تولیدی و یا مواد اولیه واریز کنید، پول را واریز می‌کنید و مواد اولیه به دست شما نمی‌رسد. بعضاً نیز به افراد می‌گویند مواد اولیه را به کالای موردنظر تبدیل کند و قول خرید می‌دهد، اما در نهایت کالا را از فرد خریداری نمی‌کند. برای کار حتماً از سایت‌ها و مراکز رسمی و دارای مجوز اقدام کنید و به صورت حضوری مجوزهای قانونی شرکت یا مؤسسه را احراز کنید.»

مراقب رمز کیف پول دیجیتال باشید

مختاررضایی درباره جرائم مربوط به ارزهای دیجیتال تصریح کرد: «یکی از انواع جرم که اخیراً نیز افزایش یافته، جرائم مربوط به ارزهای دیجیتال است. سرمایه‌گذاری در حوزه ارزهای دیجیتال واقعاً پرریسک است و نوسان دارد. حتی اگر فرد ارزهای دیجیتال را بشناسد و معامله‌گری بلد باشد بازهم نوسان و ریسک بالایی دارد. متأسفانه بسیاری افراد به قدری با این حوزه ناآشنایند که کیف پول آن‌ها را هم شخص دیگری ایجاد می‌کند. وقتی فرد دیگری کیف پول شما را بسازد، عملاً به رمز خصوصی شما دسترسی دارد و به راحتی می‌تواند حساب شما را هک کند. به هیچ وجه رمز ۱۲ یا ۲۴ کلمه‌ای کیف پول خودتان را به هیچ‌کس ندهید. اگر فردی این رمز را داشته باشد، حتی اگر چندین‌بار رمز کیف پول خود را تغییر دهید هیچ تأثیری نخواهد داشت.»

پانزی، همان همیشگی!

مختاررضایی درباره ایده قدیمی پانزی می‌گوید: «طرح‌های پانزی و هرمی از جمله مواردی‌اند که همیشه وجود دارد و هر روز در حال به‌روزرسانی‌اند. در گذشته موضوع گلد کوئیست مطرح بود، اما حالا روش‌ها تغییر کرده است. برای مثال برخی از افراد وارد برنامه‌های خاصی می‌شوند، مدت‌ها مبلغ واریز می‌کنند و سود کسب می‌کنند. بعد از مدتی یک طرح در برنامه تعریف می‌شود که مبنی‌بر آن اگر افراد تا زمان خاصی برای مثال ۷۰۰ دلار واریز کنند، مبلغ قابل توجهی سود دریافت می‌کنند. متأسفانه در نهایت پول افراد از بین می‌رود و حساب آن‌ها خالی می‌شود.»

به نام خودتان برای کسی حساب صرافی باز نکنید

معاون فرهنگی و اجتماعی پلیس فتا صحبت‌هایش درباره افتتاح حساب در صرافی ارزهای دیجیتال به نام خود و برای دیگران را تکمیل کرد: «به هیچ عنوان با نام و مشخصات خود برای فرد دیگری حساب صرافی باز نکنید.»

شگردهای فیشینگ بسیار گسترده است

وی درباره شیوه‌های جدید فیشینگ مطرح کرد: «نام صرافی را در گوگل سرچ نکنید. یک دوره بود که عیناً سایت یکی از صرافی‌ها را شبیه آن ساخته بودند و با آگهی گوگل سایت را به صدر سرچ رسانده بودند. افراد با ورود به این سایت وارد صفحه فیشینگ می‌شدند، اطلاعات کیف پول خود را وارد می‌کردند و ارز دیجیتال آن‌ها کامل از حسابشان خارج می‌شد. آدرس صرافی را حتماً بوک مارک کنید.»

برنامه‌ها را از پیام‌رسان‌ها دانلود نکنید

او همچنین در رابطه با خطرات دانلود برنامه از طریق پیام‌رسان‌ها یادآور شد: «نام نرم‌افزارها را در گوگل سرچ نکنید. یکی از بزرگ‌ترین مشکلات رایج این حوزه این است که مردم بسیاری از نرم‌افزارها را یا در گوگل جست‌وجو یا فایل آن را در پیام‌رسان‌ها دانلود می‌کنند. این فایل‌ها به هیچ عنوان قابل اعتماد نیستند؛ به ویژه در حوزه نرم‌افزارهای خود پیام‌رسان‌ها. برای مثال بعضا یک نرم‌افزار را عیناً مثل یک پیام‌رسان خارجی می‌زنند که کار می‌کند، اما از کل اطلاعات افراد سوءاستفاده می‌کنند. در کم‌ترین حالت از حساب کاربری افراد سوءاستفاده کرده و فرد را در کانال‌های دیگر عضو می‌کند. این کانال‌ها می‌توانند مبتذل هم باشند.»

دسترسی غیرمجاز عامل خالی شدن حساب

مختاررضایی درباره دسترسی غیرمجاز بیان کرد: «در زمینه دسترسی غیرمجاز که اولویت سوم پلیس فتا محسوب می‌شود، می‌تواند منجر به کلاهبرداری شود. به این صورت که یک لینک برای فرد ارسال و توسط او کلیک می‌شود. سپس فرد وارد یک سایت می‌شود که براساس آن باید برای استفاده از یک خدمات مثل یارانه معیشتی نرم‌افزار دانلود کند. وقتی فرد برنامه را در تلفن همراه خود نصب می‌کند، مجرم می‌تواند به کلیه اطلاعات فرد دسترسی پیدا کند. در حوزه جرائم مالی، مجرم به سراغ مخاطبان و پیامک فرد می‌رود و از آن طریق به مخاطبان پیام می‌دهد، همچنین از طریق پیامک نیز به رمز پویای فرد دسترسی خواهد داشت.»

وی افزود: «از سوی دیگر شما را به درگاه پرداخت وصل کرده و اطلاعات کارت شما را دریافت می‌کند. در نتیجه تا سقف مبلغ ممکن از حساب فرد پول برداشت می‌کند. صرف اینکه پول از حساب فرد برداشت نشود خبر خوبی نخواهد بود؛ چراکه مسیر دسترسی به تلفن همراه فرد وجود دارد. در این شرایط اگر احراز هویت دو عاملی پیام‌رسان‌های فرد فعال نباشد، دسترسی غیرمجاز به آن اتفاق می‌افتد. بعضاً برخی مجرمان در زمان هک موبایل فرد، در برنامه‌های خرید و فروش کالا اکانت ساخته و از آن طریق هم کلاهبرداری می‌کنند. برای فهمیدن این موضوع باید پیامک‌های خود را بررسی کنید، اگر دیدید رمز هرکدام از پیام‌رسان‌ها برای شما ارسال شده، به این معنی است که مجرم آن پیام‌رسان را هک کرده است. اگر در قسمت نشست‌ها نیز فردی جز شما در اکانت بود، آن را حذف کنید. متأسفانه برخی افراد سریعاً پیام‌رسان را حذف می‌کنند.»

رمز خروج از بحران در زمان هک

معاون فرهنگی و اجتماعی فتا در تشریح ۶ اقدام مهم در زمان هک شدن افراد عنوان کرد: «در مواقعی که تلفن فرد هک شد باید ۶ اقدام انجام شود که ما تحت‌عنوان «خروج از بحران» از آن یاد می‌کنیم. ابتدا اینترنت تلفن همراه را قطع کنید یا به حالت هواپیما بگذارید. سپس بدافزاری را که نصب کرده‌اید، پاک کنید. سوم اگر رمز کارت را داده‌اید حساب خود را مسدود کنید. چهارم به تمام دوستان و مخاطبان خود اعلام کنید که حساب شما هک شده است و هرکس از شما درخواست پول کرد، کلیک نکنید. پنجم با شماره فتا (۰۹۶۳۸۰) تماس بگیرید. در صورت امکان کارشناسان فتا حساب مقصد کلاهبرداری را مسدود می‌کنند. در آخر نیز باید ضمن مراجعه به دفاتر خدمات قضایی نسبت به شکایت از مجرم اقدام کنید.»

برداشت غیرمجاز از طریق پیامک یارانه معیشتی

مختاررضایی درباره اقدامات پلیس فتا برای جلوگیری از وقوع جرائم اقتصادی گفت: «کشف جرم در شش‌ماهه نخست سال جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته حدود ۲۰ درصد افزایش پیدا کرده است. در حال حاضر برداشت غیرمجاز از طریق پیامک یارانه معیشتی و موارد مشابه افزایش داشته است. اقدامات پلیس فتا در وهله اول پیشگیرانه و پیش‌دستانه است که شامل آموزش همگانی و ارتقای سواد سایبری می‌شود. ما با توجه به ظرفیت‌های موجود در رادیو، تلویزیون، شبکه‌های اجتماعی، پیام‌رسان‌های داخلی و خارجی، مدارس، سازمان‌ها و... آموزش همگانی برگزار می‌کنیم. در راستای ارتقای فرهنگی کشور در حوزه جرائم سایبری، استودیوی پلیس فتا را در هفته انتظامی افتتاح کرده‌ایم تا بتوانیم با رسانه‌ها و پیام‌رسان‌های داخلی و خارجی در ارتباط مستقیم باشیم. هرسال پویش کودکان سایبری را برگزار می‌کنیم که مشخصاً کودکان هدف محتوای این پویشند. این بخش مربوط به پیشگیری اجتماعی و سواد سایبری می‌شود.»

ایجاد بانک اطلاعاتی از اطلاعات بانکی مردم قبل از اجرای رمز دوم پویا

مختاررضایی درباره تشکیل بانک‌های اطلاعاتی از اطلاعات مربوط به بانک‌های مردم پیش از اجرای رمز دوم پویا مطرح کرد: «در راستای برطرف کردن بسترهای جرم‌زا با سازمان‌ها جلساتی را برگزار می‌کنیم. سالی که رمز پویا جایگزین رمز ایستا شد، حجم جرائم به‌شدت افزایش پیدا کرده بود و متأسفانه بانک‌های اطلاعاتی از اطلاعات مردم تشکیل شده بود. اما در دوران کرونا که در تمام دنیا جرائم سایبری به دلیل خریدهای اینترنتی بیشتر، آموزش‌های آنلاین و... بالا رفته بود، در ایران به‌دلیل اجرای طرح رمز دوم پویا کاهش یافت. اکنون همچنان این نوع مطالبه‌گری‌ها صورت می‌گیرد. این اقدامات پیشگیری وضعی‌اند. کارشناسان پلیس فتا از طریق سایت فتا و همچنین شماره تماس‌ها پاسخگوی مردمند. مردم باید در دقایق اولیه به پلیس فتا اطلاع بدهند؛ چراکه ممکن است ظرف ۲۰ دقیقه تا نیم ساعت پول از یک حساب به دیگری منتقل شود. کارشناسان فتا در تمام استان‌های ما فعالند و مردم از هر استانی که تماس بگیرند به کارشناسان فتا در همان استان متصل خواهند شد.»

هشدارهای پلیس فتا از دل پرونده‌های جرائم سایبری

معاون فرهنگی و اجتماعی فتا در پایان با اشاره به وضعیت خاص جرائم سایبری یادآور شد: «اقدامات مقابله‌ای ما نیز شامل بررسی پرونده‌های سایبری می‌شود. شرایط این پرونده‌ها متفاوت از پرونده‌های عادی است. شاید یک پرونده در این حوزه، ده‌ها برابر پرونده‌های عادی نیازمند صرف زمان و انرژی بیشتر باشد. وقتی می‌گوییم در شبکه‌های اجتماعی نسبت به خرید اقدام نکنید، به این دلیل است که واقعاً رسیدگی به آن سخت است؛ چراکه بستر آن‌ها در خارج از کشور است و ما به آن دسترسی نداریم. ما بسیاری از پرونده‌ها را با تعداد بالایی از شاکیان بررسی می‌کنیم. ما بسیاری از باندهای اسکیمر را در کشور دستگیر کرده‌ایم. نکته مهم این است که مردم باید نسبت به این مسائل هوشیار باشند. هشدارهای فتا از دل پرونده‌های این حوزه بیرون آمده و قطعاً در پس هر هشداری، خطری برای مردم نهفته است. ما همه شکایات را بررسی می‌کنیم و در مواردی که پرونده‌ها به خارج از کشور منتهی شوند از طریق پلیس بین‌الملل ادامه رسیدگی را پیگیری می‌کنیم. مواردی هم بوده که موفق شده‌ایم فرد مجرم را به کشور بازگردانیم.»

مقاومت در عرضه زمین عامل بحران مسکن است

عضو هیئت‌رئیسه مجلس گفت: «در دهه شصت تجربه شد که عرضه زمین رایگان به مردم می‌تواند مشکل مسکن را حل کند. اکنون نیز برای رفع این بحران، دولت باید طبق قانون، ۱میلیون و ۸۰۰هزار هکتار زمین را از انحصار خارج کند و با افزودن ۳۰۰هزار هکتار به وسعت سکونتگاه‌های کشور، به حل مشکل مسکن کمک کند. اما وزارت راه و شهرسازی برای الحاق زمین مقاومت می‌کند و همچنان زمین در انحصار دولت است.»

مجتبی یوسفی، نماینده مردم اهواز و عضو هیئت‌رئیسه مجلس شورای اسلامی، در گفت‌وگو با «فرهیختگان» تصریح کرد: «مردم از نمایندگان مجلس توقع دارند در چهارسال نمایندگی مشکل آن‌ها را حل کنند. الان مشکل بزرگ، مسکن است. بازنشستگان، کارگران، کارمندان، کسانی که تحت پوشش بهزیستی و کمیته امدادند، سرسال باید دوبرابر بر پول پیش و اجاره‌بها بیفزایند. این مشکل هم با مصاحبه و ارائه آمار غلط حل نمی‌شود. باید با جدیت به‌دنبال حل مشکل مردم باشیم.»

قیمت بالای مسکن به دلیل سوداگری زمین است

عضو هیئت‌رئیسه مجلس درخصوص روش‌های حل مسئله مسکن افزود: «مسئله مسکن از دو طریق حل می‌شود. تجربه اول که تجربه کشور خودمان در دهه شصت هم همین بود، کاهش هزینه ساخت با عرضه زمین به مردم است. هزینه مصالح ساختمانی برای هر مترمربع دوازده تا پانزده میلیون تومان است؛ اما هزینه فروش هر مترمربع همان واحد مسکونی، دویست میلیون تومان است. این اختلاف قیمت، به‌علت سوداگری زمین است. در دهه شصت هم برای حل مشکل مسکن، به مردم زمین رایگان دادند. این اموال برای مردم ایران است و باید به خودشان تعلق گیرد.»

نماینده مردم اهواز در مجلس شورای اسلامی در ادامه گفت: «ایران اسلامی ۱۶۶میلیون هکتار وسعت دارد. از این میزان فقط ۱میلیون و ۱۰۰هزار هکتار مساحت شهرها و بین ۲۰۰ تا ۳۰۰هزار هکتار مساحت روستاهای کشور است. درمجموع مساحت سکونتگاه‌ها حدود ۱میلیون و ۴۰۰هزار هکتار است. اگر ۱۶ تا ۱۷میلیون هکتار زمین کشاورزی هم در کشور باشد؛ یعنی فقط از ۱۸میلیون هکتار اراضی کشور استفاده می‌شود. در برنامه هفتم پیشرفت تصریح شده است که فقط با الحاق ۰٫۲ درصد از اراضی کشور، معادل ۳۰۰هزار هکتار زمین به وسعت سکونتگاه‌ها، مشکل مسکن حل می‌شود. در خیلی از شهرها و روستاها، به‌ویژه در مناطق کویری، این امکان وجود دارد که البته مشکل زیرساخت‌ها هم باید حل شود.»

درباره مطالبات مردم در حوزه مسکن بیان کرد: «گله روستایی‌ها این است که چرا زمین به محدوده روستاها اضافه نمی‌شود که فرزندانشان بعد از ازدواج مجبور به حاشیه‌نشینی نشوند. چرا طرح‌های هادی، تفصیلی و جامع به‌روز نمی‌شوند تا مسئله مسکن مردم حل شود؟ این وظیفه وزارت‌خانه است. در دولت شهید رئیسی، این کار تسهیل شد؛ اما هنوز محدودیت الحاق زمین وجود دارد. زمین در انحصار دولت است و برای الحاق آن به محدوده شهرها و روستاها مقاومت است.»

تکرار سرنوشت مسکن مهر در نهضت ملی مسکن

یوسفی درباره مانع تسهیلات بانکی برای حل مشکل مسکن توضیح داد: «تأمین مالی یکی دیگر از موانع حل مشکل مسکن است. ماده چهار قانون جهش تولید مسکن، بانک‌ها را موظف کرده است سالانه ۲۰ درصد از تسهیلات خود را برای ودیعه مسکن بپردازند؛ اما بانک‌ها این کار را تورم‌زا می‌دانند. مسکن پیشران اقتصاد است و تسهیلات آن موجب رشد اقتصاد می‌شود و کمتر به انحراف می‌رود؛ زیرا بر اساس پیشرفت فیزیکی ساختمان پرداخت می‌شود. بانک‌ها در سال ۷هزار همت تسهیلات پرداخت می‌کنند. اگر به‌اندازه بیست درصد آن به مردم تسهیلات ودیعه مسکن بدهند، مسئله مسکن مردم حل می‌شود.»

نماینده مردم اهواز در پایان درباره تسهیلات بانکی نهضت ملی مسکن تصریح کرد: «بیش از ۲میلیون و ۹۸۰هزار نفر با اعتماد به دولت در این طرح ثبت‌نام کردند. بین ۴۰میلیون تومان تا ۳۰۰میلیون تومان هم آورده پرداخت کردند. با مصاحبه و آمارهای غلط این مردم صاحب‌خانه نمی‌شوند. اگر نهضت ملی مسکن اشکالاتی دارد، باید این اشکالات مرتفع شود. بحث تخصیص زمین و تسهیلات باید حل شود. مسکن مهر هفت سال تعطیل شد؛ چون آمارهای دروغ درباره آن منتشر شد. نهضت ملی مسکن نباید به سرنوشت مسکن مهر دچار شود. اجرای قانون وظیفه دولت است و مجلس هم آمادگی حمایت کامل از دولت را دارد.»

حل معضل مسکن تنها با عرضه ۳۰۰ هزار هکتار زمین

رئیس کمیسیون ویژه جهش تولید در گفت‌وگو با «فرهیختگان» تاکید کرد: «دولت و وزارت راه و شهرسازی در ایجاد بحران مسکن نقش دارند. در برنامه هفتم توسعه، بر سیاست واگذاری زمین تأکید شده است. حدود ۱۵ میلیون هکتار زمین قابل سکونت در کشور وجود دارد که تنها با عرضه ۳۰۰ هزار هکتار از آن، می‌توان مشکل مسکن را حل کرد.»

جعفر قادری، رئیس کمیسیون ویژه جهش تولید، با اشاره به مشکلات موجود در حوزه مسکن و زمین‌های خالی گفت: «دولت و وزارتخانه‌ها در ایجاد این بحران نقش دارند، اما مسئله این است که دارایی‌ها باید تبدیل به دارایی‌های مولد شوند. در غیر این صورت، دارایی‌ها غیرمولد باقی خواهند ماند. اگر دولت به سمت ساخت جاده‌ها و آزادراه‌ها حرکت کند، می‌تواند از این طریق درآمدزایی کرده و هزینه‌ها را کاهش دهد. ما در قانون تأمین مالی چنین اجازه‌ای را به دولت داده‌ایم که با کمک بخش دولتی، آزادراه‌ها و جاده‌ها را ساخته و برای نگهداری آنها عوارض دریافت کند.»

مشکل مسکن با عرضه زمین حل می‌شود

وی همچنین افزود: «در حال حاضر، بهانه‌های قبلی برای عدم اجرای این سیاست‌ها دیگر معتبر نیست و باید از امکانات موجود برای حل مشکلات استفاده کنیم. در برنامه هفتم توسعه کشور نیز بر سیاست واگذاری زمین تأکید شده است. در واقع، حدود ۱۵ میلیون هکتار زمین قابل سکونت در کشور وجود دارد که تنها با عرضه ۳۰۰ هزار هکتار از این زمین‌ها می‌توان مشکل مسکن را حل کرد.»

قادری به اقدامات مجلس نیز اشاره کرد و گفت: «مجلس قانون‌هایی را وضع کرده است که نظارت بر دولت را تقویت می‌کند و دولت باید این قوانین را به درستی اجرا کند. در مسائلی که مصرف مثبت دارند، دولت باید در کنار مصرف‌کنندگان قرار بگیرد و بخشی از هزینه‌ها را پرداخت کند.»

مجلس به‌دنبال شفافیت زمین‌های در دست دولت است

وی در پاسخ به سوالی در خصوص اقدامات مجلس برای شفاف‌سازی وضعیت زمین‌ها و اراضی احتکار شده، گفت: «مجلس برنامه‌هایی برای تحقیق و تفحص از وزارت راه و شهرسازی و سازمان ملی مسکن در خصوص وضعیت این زمین‌ها دارد. ما از وزارت راه خواسته‌ایم که در انتقال سند و تأمین مسکن سریع‌تر اقدام کند، چراکه هرگونه تعلل در این زمینه باعث ایجاد مشکلات بیشتر می‌شود. اگر لازم باشد، جلسه‌ای با حضور وزارتخانه‌های مرتبط برگزار خواهیم کرد تا این مسائل حل و فصل شوند.»

دوشنبه ۵ آذر ۱۴۰۳
شماره ۴۲۸۸
FARHIKHTEGANDAILY.COM
FARHIKHTEGANONLINE